

Türkiye - Lehistan konsolosluk mukavelesinin tadiline mütedair protokolün tasdıkı hakkında kanun lâyihası ve Hariciye encümeni mazbatası (I/1083)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/2296

31 - V - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Ankarada 25 mayıs 1927 tarihinde imza edilen Türkiye ile Lehistan arasındaki konsolosluk mukavelesinin tadiline mütedair olup Ankarada 19 kânunusani 1938 tarihinde imza olunan protokolün tasdıkı hakkında Hariciye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 30 - V - 1938 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
C. Bayar

Esbabı mucibe lâyihası

Türkiye - Lehistan Konsolosluk mukavelesinin tadiline mütedair olup Ankarada 19 kânunusani 1938 tarihinde imza olunan protokolün tasdıkı hakkındaki kanun lâyihası Türkiye Büyük Millet Meclisinin tasdıkına arz olunur.

Türkiye Büyük Millet Meclisince evvele tasdik edilmiş olan 25 - III - 1927 tarihli Türkiye - Lehistan Konsolosluk mukavelesinin 16 nci maddesinin 2 nei bendinde «Salâhiyettar mehakimden biri tarafından ittihaz edilen kararlar diğer Devlet tarafından tanınacak ve vacibülnfaz olacaktır» diye ahkâm mevcut olması, bunun ise 1932 senesinde meriyet mevkiine girmiş olan yeni Leh medeni kanununun 258 nei maddesindeki «cenebi mahkemelerin kararlarının vacibülnfaz olmaları için muhakkak bir Beynelmîlel mukavelenamenin akdi icab ettiği» ne dair olan kayıdla mütehalif olması dolayısıyla yukarıda anılan mukavelenamenin Polonya Meclisi Mebusanınca tasdik edilmemesinden bu tasdik keyfiyetinin temini için Polonya Hükûmetince Ankara sefaretleri vasıtasile bahse mevzu mukavelenamenin 16 nci maddesinin 2 nei bendinin ikinci fıkrasında:

«Bu babda karar itası daima şebenderin bulunduğu memleket mahkemelerine veya diğer alâkadar devairine aid olacaktır.» Diye muharrer cümlenin,

«Bu babda karar itası daima terekenin bulunduğu memleket mahkemelerine veya diğer alâkadar devairine aid olacaktır.» Diye tashihi ve yukarıda serdedilen sebeblere binaen mezkûr bendin son fıkrasındaki «Ve vacibülicra» kaydının da tayyı teklif olunmuştur.

Her memlekette cenebi mahkemelerinden sadır olan hükümlerin tenfizi bir takım usul ve şuruta tâbi bulunduğundan, mukavelenamede bu kabîl kararların bilâ kayıd ve şart vacibülicra olacağını kaydetmek doğru olmaz, netekim hukuk muhakeme usulleri kanunumuzun hükmü de bu veçhiledir. Binaenaleyh müzahereti adliye mukavelelerinde mevzuatın bu hali ve işin icabı nazarı itibara alınarak müzahereti adliye mukavelesinin âkidlerinden birinin memleketinde sadır olan hükümlerin diğerinin memleketinde hangi şerait dahilinde tenfiz edileceği iki tarafın mevzuatına az çok muvafık surette mufassalan tesbit edilir. Zati meselenin mahiyetine gelince, menkulât için mirasa veya vasiyete gayrı müteallik davaların menkulâtın bulunduğu memleketlerde rüyet olunacağına göre verilecek

hükümlerin de aynı memlekette icrası tabii bulunduğundan diğer âkid memlekette bu hükümlerin icrasına da o kadar mahal yoktur. Fakat bu hükümlerin diğer taraf memleketinde tanınması bir mâna ifade eder, yani icabında o memlekette dahi bu suretle tekevvün eden hakkı mükteseb nazarı itibare alınır ve icab eden meseleler ona göre hallolunur.

Mevzubahs olan fıkrada mercii kaza olan mahkemeleri ve makamları gösterirken konsolosun ika- met ettiği memleket mahkemeleri ve makamları demeyib de menkulün bulunduğu memleket mahke- meleri ve makamları demek daha doğrudur. Zira mevzubahs fıkra hükmünce terekenin menkul kıs- mına aid ve miras ve vasiyete gayri müteallik davalar menkulün bulunduğu memleket mahkemele- rinin ve makamlarının hakkı kazasına tâbi olacaktır. Bu menkulâtın ise bazan bir kısmı konsolosun memur bulunduğu değil mensub olduğu memlekette bulunabilir.

Yukarıdaki sebep dolayısıyla Türkiye - Lehistan muahedesinin 2 nci bendinin (2) ve (3) fıkrala- rının, Lehistan Hükümetinin teklifi dairesinde, tadili muvafık görülmüş ve bu babda tanzim edilen protokol 19 kânunusani 1938 tarihinde Ankarada imza olunmuştur.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye encümeni

Esas No. 1/1083

Karar No. 31

8 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

Türkiye ile Lehistan arasında mevcut konso- losluk mukavelesinin tadiline mütedair olub Ankarada 19 kânunusani 1938 tarihinde imza olunan protokolün tasdiki hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanıp Başvekâletin 31 mayıs 1938 tarihli ve 6/2296 sayılı tezkeresile Büyük Meclise sunulan kanun lâyihası Encümenimize havale buyurulmakla tedkik ve müzakere edilmiş ve aynen kabul olunmuştur.

Yüksek Reisliğe sunulur.

Ha. E. Reisi	M. M. N.	Kâ.
Trabzon	Kastamonu	Kastamonu
Hasan Saka	Ş. İlden	Ş. İlden
İstanbul	Antalya	Manisa
Salâh Cimcoz	Dr. C. Tunca	H. Bayur
Kars	Erzurum	Tokad
Gl. M. Akyüz	Gl. P. Demirhan	N. Poroy

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ankarada 25 mart 1927 arihinde imza edilen Türkiye ile Lehistan arasındaki konsolosluk mukavelesinin tadiline mütedair olub Ankarada 19 kânunusani 1938 tarihinde imza olunan porotokolün tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Türkiye Cümhuriyeti ile Lehistan Cümhuriyeti arasında 25 mart 1927 de Ankarada imza edilen konsolosluk mukavelesinin tadiline mütedair olub Ankarada 19 kânunusani 1938 tarihinde imza olunan protokol kabul ve tasdik edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini ic-

rağa İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

28 - V - 1938

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>C. Bayar</i>	<i>Ş. Soracoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. R. Aras</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>Ş. Kesecir</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>F. Kurdoğlu</i>

ANKARADA 25 MART 1927 TARİHİNDE İMZA EDİLEN TÜRKİYE İLE LEHİSTAN ARASINDAKİ KONSOLOSLUK MUKAVELESİNİN TADİLİNE MÜTEDAİR PROTOKOL

Türkiye Cümhuriyeti ile Lehistan Cümhuriyeti, Ankarada 25 mart 1927 tarihinde imza edilen Türkiye - Lehistan konsolosluk mukavenamesinin şimdiye kadar mevkiî meriyete girmesine mâni olan esbabın kaldırılması arzusu ile mütehasis olarak, Yüksek Âkid Tarafların meriyette bulunan kanunî mevzuatı ile artık kabili telif olmıyan mevzuabıns mukavenamenin bazı ahkâmını tadil eden bir protokol akdine karar vermişler ve buhususda murahhasları olmak üzere:

Türkiye Reisi cümhuru:

Hariciye vekili ve İzmir mebusu Ekselâns Bay Dr. Tevfik Rüştü Arası

Lehistan Reisi cümhuru:

Türkiyedeki Fevkalâde murahhas ve Büyük elçisi Ekselâns Mösyö Michel Sokolnickiyi, tayin etmişlerdir.

Müşarünilyehim, usule muvafık ve muteber görülen salâhiyetnamelerini yekdiğerine tebliğ ettikten sonra atideki hükümleri kararlaştırmışlardır:

Madde — 1

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmetile Lehistan Cümhuriyeti Hükûmeti, 25 mart 1927 tarihinde Ankarada imza edilen Türkiye - Lehistan konsolosluk mukavelesinin mevkiî tatbika girdiği tarihten itibaren, beş sene müddetle, mezkûr mukavenenin 1 nci maddesinin 1 nci fıkrasında derpiş edilen mütekabil ülkelerinde diğeri Hükûmetin rızası olmadan konsolosluklar tesis etmek hakkından istifade etmemekte mutabıktırlar.

Madde — 2

Yüksek Âkid Taraflar mezkûr - Türkiye Lehistan konsolosluk mukavelesinin 16 nci maddesi 2 nci paragrafı yerine âtideki metni koymakta mutabıkkalmışlardır.

« Türkiye'nin ciheti verasetine, taksim ve tasfiyesine ve varislerle musalehler arasında rüyet edilecek hesabata müteallik her dava, tereke menkul olduğu takdirde, murisin hini vefatında tebaası bulunduğu Devletin mehakimi, tereke gayrimenkul olduğu takdirde, arazisinde kâin bulunduğu Devletin mehakimi nezdinde ikame edilecektir.

Veraset veya vasiyetten başka diğeri bir ciheti hukukiyeye mübtenei olarak şebhenderin bulunduğu Devletin veya bir Devleti salisenin tebaası tarafından tereke hakkında müddeiyat, metalibat dermanyı halinde bu babda karar itası daima terekenin bulunduğu memleket mehakimine veya diğeri makamatına aid olacaktır.

İşbu bend ahkâmı mucibince salâhiyettar mehakimden biri tarafından ittihaz edilen kararlar diğeri Devlet tarafından tanınacaktır.»

Madde — 3

İşbu Protokol, Ankarada 25 mart 1927 tarihinde imza edilen Türkiye - Polonya konsolosluk mukavelesinin cüzü mütemmimi olacak ve mevkiî meriyete girmesi tarihile mevkiî tatbikde kaldığı müddet hususunda mukaveleye tâbi olacaktır.

Madde — 4

İşbu protokol tasdik edilecek ve tasdiknamesi mevzuabıns mukaveneninkile birlikte Varşovada teati edilecektir.

Tasdikanlilmekal her iki Devlet murahhasları işbu Protokolü imza etmişler ve mühürlemişlerdir. Ankarada, iki nüsha olarak 19 kânunusani 1938 tarihinde tanzim edilmiştir.

Mahrukat kanunu lâiyhası ve İktisad, Nafia, Dahiliye, ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/805)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/1577

10 - V - 1937

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İktisad vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri heyetince 5 - V - 1937 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan Mahrukat kanunu lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekâlet vekili

Dr. R. Saydam

Mahrukat kanunu esbabı mucibe lâiyhası

1 — Takib ettiğimiz sanayileşme programı, memleketimizde büyük miktarda ve en iyi vasıflarda bulunan ve medenî bir ihtiyaç metarı olan maden kömürlerimizin iç ve dış piyasada kıymetlendirilmesi için tedbirler alınmasını icab ettirmektedir.

2 — Yapılan tedkikler neticesinde bir taraftan millî müdafaanın elzem bir maddesi olan ma-yi mahrukat, diğer taraftan ev mahrukatı ihtiyacının kömürlerimizin işlenmesi temin edilebileceği anlaşılmıştır.

3 — Sıhhi, temiz ve iktisadî bir yakacak olan maden kömürlerimizin kullanılmasını temin zarureti, sahaları gittikçe azalmakta olan ormanlarımızın korunması bakımından da şiddetle hissedilmektedir.

Teklif edilen kanun projesi işte bu düşüncelerle hazırlanmıştır.

Projenin kanuniyet kesbederek tatbikile beraber dahilde maden kömürü sarfiyatının senevi 100 000 ton kadar tezayüd edeceği tahmin edilebilir.

Filhakika vilâyet, kaza ve nahiye merkezlerle resmî daireler, mektebler, hastaneler, hamam ve fırınlar gibi çok yakacak kullanan mahallerin 2,5 milyon ton kadar odun istihlâk ettikleri tahmin edilmektedir.

Bu miktar odun hararet itibarile 1 200 000 ton maden kömürüne muadildir.

Projenin ikinci ve üçüncü maddelerinde tatbik sahası olarak başlıca demiryolu üzerinde tiren durağı ve deniz sahilinde posta vapuru uğrağı olan veya bu durak ve uğraklardan en çok 50 kilometre mesafede bulunan vilâyet ve nüfusları iki bini geçen kaza merkezlerindeki resmî dairelerle ticarî ve sınaî müesseseleri, mekteb, hastane, cami, otel, lokanta ve gazino gibi umumî yerleri ihtiva etmektedir. Bu vilâyet ve kaza merkezlerinin nüfusu 3 000 000 kadardır. Proje bu nüfusun tamamını maden kömürü kullanma mecburiyeti altına almadığından bu kasaba ve şehirlerimizdeki mükelleflerin kullandığı odun ve odun kömürü miktarının en az 250 000 ton tutacağı tahmin edilebilir, ki bu da hararet itibarile 100 000 ton maden kömürüne tekabül eder.

Görülyüorki tedkik edilen kanun projesi iktisadî kalkınmamızın inkişafında büyük bir rol oynayacak olan maden kömürünün memleket içindeki istihlâkine mühim bir hıız verecek mahiyettedir.

Memleketimizde mevcut nakliyat müşkülâtı maliyet üzerinde büyük bir tesir husule getirmektedir. Bunun içindir ki nakliyat dolayısıyla maden kömürünün maliyetini projede teklif edilen % 50 tenzi-

lâta rağmen arttıracak derecede demiryolu veya iskelelere uzak mahaller kanununun tatbik sahasından hariç tutulmuştur.

Projede kanununun tatbikında İktisad vekâletine yardım etmek ve icab eden tedbirleri almak üzere Etibanka bağlı bir «Mahrukât idaresinin» tesisi derpiş edilmiştir. Bu idarenin Etibanka bağlanması maden siyasetimizin bir elden idaresi bakımından faydalı görülmüştür.

İktisad encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İktisad encümeni

Esas No. 1/805

Karar No. 35

12 - IV - 1938

Yüksek Reisliğe

İktisad vekilligince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetinin 5 - V - 1937 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan ve Encümenimize havale buyurulan mahrukât kanunu lâyihası müzakere ve tedkik olundu :

Lâyihaya bağlı mucib sebebler ve İktisad vekâletinin mesele ile alâkadar dairesinin şifahen vaki beyanatına göre işbu kanun lâyihasının memlekette en mühim millî sermayelerimizden olan maden kömürü ocaklarının hem iç hem dış piyasalara icab ettiği kadar ihracat yapmalarını temin için memleket mahsulâtından olan taş ve linyit kömürlerinin kanun lâyihasının ikinci maddesinde yazılı yerlerdeki ve üçüncü maddesinde sayılı binalarda mecburî olarak kullanılmasını istihdaf ettiği anlaşılmıştır.

Memleketin muhtelif yerlerinde bulunan taş ve linyit kömürünün ihracını arttırmak ve kıymetlendirmek için bunların bu kanunun mecburî kıldığı yerlerde sarf ve istihlâkını Encümenimiz bu mevzuda almış tedbirlerin ilk merhalesi olarak telâkki ve en sıhî, en temiz ve en ucuz bir teshin malzemesi olan bu maddenin memleketin her tarafında ev ihtiyaçlarını da karşılayacak bir mevkie getirilmesi için müteakib tedbirlerin de tahakkukunu candan temenni etmeği bir vazife saymıştır. Diğer taraftan ormanlarımızın korunması için alınan tedbirler karşısında teshin maddesi tedarikinden mahrum

ve bu ihtiyacını meselâ ziraatte kullanıldığı halde randmanı ve binnetice millî serveti çok arttıracak olan gübrelerini bile yakarak iktisad kaideleri mefhumuna aykırı olmak kadar en gayri sıhî bir şekilde de temin zaruretinde kalan köylülerimize ucuz bir fiatla mal olması pek tabii olan ve mevcudiyetine memleketin hemen hemen her tarafında rastlanan linyit ocaklarının bir an evvel işletilmesi için âcil tedbirler alınması temennisini de izhar eden Encümenimiz işbu kanun lâyihasını esas itibarile ve şükranla kabul etmiştir.

Lâyihanın birinci maddesi aynen, müteakib maddeleri bazı fıkraları aynen ve bazıları da tadilen, dokuzuncu maddesi lâğv ve lâyihamızda onuncu madde olarak yer alan Hükümet teklifinin on birinci maddesi tadilen ve bu suretle lâyiha on bir madde olarak kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Nafia encümenine tevdi buyurulmak üzere yüksek katınıza sunulur.

İktisad E. Reisi	M. M. N.	Kâtib
İzmir	Niğde	Niğde
R. Köken	Dr. R. Ferid Talay	Dr. R. Ferid Talay
Afyon K.	Seyhan	Zonguldak
Berç Türker	Esmâ Nayman	H. Karabacak
Samsun	İzmir	Afyon K.
Ali Tunalı	Benal Arıman	İzzet Akosman
Konya	Gazi Anteb	Gümüşane
H. Dikmen	B. Kaleli	Edib Servet Tör

Nafia encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Nafia encümeni
Esas No. 1/805
Karar No. 11

27 - IV - 1938

Yüksek Reisliğe

İktisad vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 5 - V - 1937 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası İktisad encümeni mazbatasile birlikte Nafia, Dahiliye ve İktisad vekâletleri mümessilleri hazır oldukları halde tedkik ve müzakere olundu: ve lâzım gelen izahat alındı.

Memleketimizin mühim servet membarlarından olan maden kömürlerimizin teshin vasıtası olarak kullanılması kömür sanayiine vereceği inkişaftan başka ormanlarımızın korunması ve mahrukat için sarfedilen kerestenin sanayi sahasında daha faydalı şekillerde kullanılması itibarile de memleketimizde bir çok iyilikler doğuracaktır.

İktisad vekâletinin yaptığı etütlere göre bu kanunun tatbik sahasına giren her şehir ve kasabalarda kömür yakmağa mecbur edilen müesseselerde 250 000 ton mikdarında odun ve odun kömürü yakılmaktadır. Kanun tatbik sahasına geçtikten sonra bu mikdar odun ve odun kömürü yerine 100 000 ton maden kömürü kaim olacaktır. İktisadî ve sıhhi bakımdan faydalı görülen kanun lâyihası esas itibarile kabul edilmiş yedinci maddede Devlet demiryollarının ta-

rifelerinde tenzilât yapılabilmesi için Hükûmete verilen salâhiyetin Devlet elindeki bahri-vesaitede teşmili için maddenin o şekilde tadili muvafık görülmüştür.

Kanunun iyi tatbik edilebilmesi için kömür ve teshin vasıtalarının vaktinde ve yerli yerinde hazır bulundurulmasını teminen kanunun 1939 senesinin ilk teşrininden itibaren mevkii tatbik geçmesi yolundaki İktisad encümeninin tadiline Encümenimiz de iştirak etmiştir.

Havalesi mucibince Dahiliye encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Na. En. Reisi	M. M.	Kâ.
Erzincan	Kayseri	Manisa
A. S. İtter	A. H. Kâlaç	Osman Erçin
Afyan K.	Afyon K.	Elâziğ
M. Gönenç	C. Akçın	F. Z. Çiyiltepe
Eskişehir	Eskişehir	İçel
Osman Işın	A. Özdemir	F. Mutlu
Kars	Kastamonu	Kastamonu
B. Öngören	S. Erkman	V. İzbudak
Samsun	Tokad	
Dr. A. Sirel	Gl. Sıtkı Üke	

Dahiliye encümeni mazbatası

T. M. M. M.
Dahiliye encümeni
Esas No. 1/805
Karar No. 25

25 - V - 1938

Yüksek Reisliğe

İktisad vekilligince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetinin 5 - V - 1937 tarihindeki toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan mahrukat kanunu lâyihasının esbabı mucibesile birlikte gönderildiğini bildiren Başvekâletin 10 Mayıs 1937 tarih ve 6/1577 sayılı tezkeresi Encümenimize de havale buyurulmuş olmakla İktisad ve Nafia vekâletleri mümessillerinin de hazır buldukları

toplantımızda İktisad ve Nafia encümenlerinin mazbatalarile beraber okundu ve lâyiha hakkında bir çok toplantılarımız da görüldü :

Gerek maden kömürü servetlerimizin istismarı, gerekse başka ucuz mahrukat tedariki mümkün olmaması hasébile odun kullanılması yüzündende kısmen tahrib edilmekte olan ormanlarımızın kurtarılması bakımından yurdumuzun her

yerinde maden kömürünün teshin vasıtası olarak kullanılması şüphesiz kıymetli bir idealdir.

Ancak istihsal vasıtalarının henüz tekemmül etmemiş olması ve nakliye ücretleri ne kadar ucuzlatılırsa ucuzlatılsın sıkleti yüzünden yine pahalıya malolması hasebile maalesef memleketin pek çok yerinde kömür yakılması mümkün olmamaktadır.

Linyitlerin ham olarak yani tabii halde kullanılması ise hususî ve istimalleri oldukça muğlak sobalar tedarikine mütevakkıf olduğundan istimalleri henüz taammüm edememiştir.

Ordunun bir çok cehd ve gayretten sonra bir çok yerlerde linyit kullanmağa muvaffak olduğu memnuniyetle öğrenilmiştir.

Devlet dairelerinin, belediyelerin, Hususî idarelerin kömür yakılmasında ön ayak olmaları ve vatandaşlara rehberlik ve öğreticilik etmeleri tabii pek hayırlı bir iştir.

Bu maksadla ihzar olunmuş bulunan kanun lâyihası esas itibarile kabule değer görülmüştür.

Ancak, gerek bütçelerin kudretleri ve gerek malzeme ve kömür tedariki imkânları bakımından mevzuu şümüllü ve vâsi tedkiklere muhtaç gören Encümenimiz kanununun tatbikatına fazla elâstikiyet verilmesi cihetini iltizam etmiş ve bu

ruh dahilinde lâyiha tadil edilmiştir. 8 nci maddede yazılı cezalar ferdler ve hususî müesseseler hakkında olub Devlet, hususî idare ve belediye memurlarının bu babdaki aykırı hareketleri memurun muhakematı hakkındaki kanun hükümlerine göre takib olunacaktır.

Tadilen tanzim edilen lâyihanın Ulu Heyete arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmasına 24 - V - 1938 tarihindeki toplantıda karar verilmiştir.

Dahiliye E. Reisi	M. M.	Kâtib
Tekirdağ	Çanakkale	Tokad
C. Uybadin	Ş. Yaşın	Hürrem Ergun
Burdur	Bursa	Çanakkale
H. Onaran	F. Güvendiren	H. Ergeneli
Çoruh	Çorum	Erzurum
Atıf Tüzün	Kemal Alparsar	N. Elgün
Erzurum	İstanbul	Kars
Zeki Soydemir	Ş. A. Ögel	E. Özoguz
Kocaeli	Kütahya	Samsun
S. Akbaytuğan	M. Somer	M. Ali Yürüker
Samsun	Sıvas	Sıvas
Z. Durukan	Mehmet Ş. Bleda	S. Görkey
Tokad	Zonguldak	Zonguldak
Galib Pekel	H. Türkmen	Rifat Vardar

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 153

Esas No. 1/805

8 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

Mahrukat kanunu lâyihasının gönderildiğine dair olan Başvekâletin 10 Mayıs 1937 tarih ve 6/1577 sayılı tezkeresi İktisad, Nafia ve Dahiliye encümenleri mazbatalarile birlikte Encümenimize verilmiş olmakla İktisad vekâleti namına Sanayi umum müdürü hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu:

Maden kömürünün muhtelif neveleri memleketimizin her tarafında mebzulen bulunmakta olub iktisadî kalkınmamızda mühim ve ön safta yer tutması tabii olan bu değerli cevheri kıymetlendirmek, istihsalini çoğaltmak dış ve iç piyasalarda sarfiyatını arttırmakla mümkün görüldü-

ğünden gerek bu ciheti temin etmek ve gerek teshin vasıtası olarak kullanılan odun ve odun kömürünün istihsali için şimdiye kadar tahrib edilen ormanlarımızı muhafaza ederek eski hallerine getirebilmek ve nihayet iş hacmini çoğaltmak gibi mühim faydaları elde etmek maksadlarile sevk edildiği anlaşılan kanun lâyihası Encümenimizce de esas itibarile kabul edilmiş ve Hükümetin de mutabık bulunduğu Dahiliye encümeni metni müzakereye esas tutularak bu metin üzerinde aşağıda arz edilen bazı değişiklikler yapılmıştır. Lâyihanın birinci ve ikinci maddelerinin birleştirilmesi tertib itibarile daha uygun

görülmüş ve tatbikatta bu mecburiyetin köylere kadar teşmili suretile köy mektepleri gibi köylü yardımı ile teshini temin edilen ufak tefek teşkilâtı tazyik etmemek maksadile mecburiyetin ancak nüfusu iki binden aşağı olmıyan kasabalarla belediye teşkilâtı bulunan yerlere muhassır olmasını temin edecek şekilde maddeye kayid ilâve olunmuştur.

Etibankın kendi kanunile tayin edilen vazifeleri meyanında bu lâyihada tarif edilen şekilde mahrukat işleriyle uğraşacağına dair bir hüküm mevcut olmadığından Etibanka bağlı olmak ve mahrukat işleri ile meşgul olmak üzere ayrı bir teşekkülün vücade getirilmesi ve bu teşekkülün vazifelerinin tayini için beşinci maddenin lâyihaya konduğu anlaşılmıştır. Etibankın teşkilâtı hakkında kanuna ayrı bir hüküm konulmasını uygun görmeyen Encümenimiz yalnız bu madde ile tesbit edilen vazifeleri Etibankın vazifeleri meyanına idhal etmekle iktifa eylemiş ve o yolda tadil edilen madde bazı tertib değişikliği ile ikinci madde olarak yazılmıştır. Bu maddenin son fıkrasında bu kanunun tatbik edileceği yerleri ilân zamanından önce bankanın vekâlete bildirmesi hususu da tesbit edilmiştir. Ancak bu yerlerde mahrukat maddelerile bunları yakacak vasıtaların mutlaka Etibank tarafından tedarik ve temin edilmiş bulunması şart olmayıb bunların, bu işlerin ticaretile iştigal eden hususî şahıslar tarafından da tedarik edilebileceği ve bu takdirde de Etibankça o yerlerde kanunun tatbik olunabileceğine kanaat getirilerek Hükûmete bildirilebileceği müzakere esnasında mevzubahs olmuş ve bu noktanın madde metninde tasrihi düşünülmüş ise de mezkûr maddenin umumî surette bu fikri ifade eylediği derpiş edilerek bu noktaya sadece mazbatamızda işaret edilmekle iktifa olunmuştur.

Üçüncü madde mucibince ilân edilecek yerle-

rin İktisad vekâletinin teklifile İcra Vekilleri Heyetince tesbiti ve tesbit edilen bu yerlerde kanunun tatbiki mecburiyetinin altı ay sonra başlaması Encümenimizce muvafık görülerek madde bu esas dairesinde yazılmış ve lâyihanın dördüncü maddesinde tutuşturma vasıtası olarak yalnız odun ve odun kömürü zikredilmiş ise de memleketin bir çok mahallerinde fındık kabuğu, zeytin küsbesi, pamuk tohumu ve saire gibi mebzulen elde edilerek mahrukat olmak üzere kullanılan maddelerin mevcudiyeti de düşünülerek bunların da tutuşturma vasıtaları arasına girebilmelerini temin eder şekilde madde yeniden yazılmıştır.

Altıncı madde hükümleri Encümenimizce tesbit edilen ikinci madde ile temin edilmiş olduğundan lâyihadan çıkarılmış ve 7 nci madde ile her nevi nakil vasıtalarında lüzumlu görülen tenzilâtın yapılması maksud olduğu anlaşıldığından mezkûr madde bunu temin eder şekilde beşinci madde olarak ve 9 neu madde de ibare değişikliği ile 7 nci madde olarak yeniden yazılmıştır.

Diğer maddeler Dahiliye encümeni tadili dairesinde aynen kabul edilmiş olup bu değişikliklerle yeniden hazırlanan kanun lâyihası Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisiğe sunuldu.

Reis V.	M. M.	Kâtib
Isparta	Trabzon	İstanbul
Mükerrem Ünsal	R. Karadeniz	F. Öymen
Balıkesir	Kırklareli	Maraş
E. Adakan	Ş. Ödül	A. Tiridoğlu
Mardin	Ordu	Seyhan
R. Erten	H. Yalman	N. Eldeniz
Siird	Sivas	Trabzon
M. Mayakon	Remzi Çiner	Sırrı Day
Yozgad		
S. İçöz		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Mahrukat kanunu lâyihası

MADDE 1 — Vaziyetleri kanunun 2 nci maddesinde gösterilen şehir ve kasabalarda 3 nci maddede sayılan binalarda teshin ihtiyacını temin için maden kömürü yakılması mecburidir. Bu kanuna göre her nevi taş kömürü, linyit, turp ve bunların kok, yarı kok ve briket gibi işlenmiş şekilleri dahi maden kömürü sayılır. Havagazı, petrol, petrol müştakları ve benzerleri ile elektririk cereyanı teshin için kullanılabilir.

MADDE 2 — Bu kanun hükümleri:

1) Demiryolu üzerinde tren durağı veya deniz sahilinde posta vapuru uğrağı olan veya bu durak ve uğrakların en çok elli kilometre uzaklığındaki vilâyet merkezleriyle nüfusları iki bini geçen kaza merkezlerinde,

2) İşlenilen kömür ocakları veya kok, briket fabrikalarının en çok elli kilometre uzaklığındaki nüfusları iki bini geçen vilâyet ve kaza merkezlerinde tatbik olunur. Ancak yukarıdaki fıkradaki vilâyet ve kaza merkezlerinin tren duraklarına veya posta vapuru uğraklarına veya kömür ocağı veya kok veya biriket fabrikası bulunan mahallere muntazam araba yolu ile bağlı bulunması şarttır. Bir de kömürün, buralardaki satış fiyatı istihsal mmtakalarındaki nakil vasıtaları üzerinde teslim toptan satış fiyatına nazaran bir mislini geçdiği takdirde bu kanun hükmü tatbik edilmez.

MADDE 3 — İkinci maddede yazılı yerlerde teshin için maden kömürü kullanılması mecburî olan binalar şunlardır:

1) Hükmi şahsiyeti haiz şirket ve müesseselerle Teşviki sanayi kanundan istifade edebilecek vasıftaki müesseselerin faaliyetlerinde kullanılan binalar;

2) Bütün resmî dairelerin buldukları binalarla Devletin, idarei hususiyelerin ve belediyelerin doğrudan doğruya veya iştirâk suretile

İKTİSAD ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİ

Mahrukat kanunu lâyihası

MADDE 1 — Vaziyetleri kanunun ikinci maddesinde gösterilen şehir ve kasabalarda üçüncü maddede sayılan binalarda teshin ihtiyacını temin için maden kömürü yakılması mecburidir. Bu kanuna göre her nevi taş kömürü, linyit, turp ve bunların kok, yarı kok ve briket gibi işlenmiş şekilleri dahi maden kömürü sayılır. Havagazı, petrol, petrol müştakları ve benzerleriyle elektrik cereyanı teshin için kullanılabilir.

MADDE 2 — Bu kanun hükümleri:

1 - Demiryolu üzerinde tren durağı veya deniz sahilinde posta vapuru uğrağı olan veya bu durak ve uğrakların en çok elli kilometre uzaklığındaki vilâyet merkezleriyle nüfusları 2 000 ni geçen kaza merkezlerinde;

2 - İşletilen taşkömürü ve linyit ocakları veya kok, briket fabrikalarının en çok elli kilometre uzaklığındaki nüfusları 2 000 ni geçen vilâyet ve kaza merkezlerinde tatbik olunur. Ancak yukarıdaki fıkradaki vilâyet ve kaza merkezlerinin tren duraklarına veya posta vapuru uğraklarına veya taşkömürü ve linyit ocağı veya kok veya briket fabrikası bulunan mahallere şose ile bağlı bulunması şarttır.

MADDE 3 — İkinci maddede yazılı yerlerde teshin için maden kömürü kullanılması mecburî olan binalar şunlardır :

1 - Hükmi şahsiyeti haiz şirket ve müesseselerle teşviki sanayi kanunundan istifade eden veya bu kanundan istifade edebilecek vasıftaki müesseselerin faaliyetlerinde kullanılan binalar;

2 - Bütün resmî dairelerin buldukları binalarla Devletin, hususî idarelerin ve belediyelerin doğrudan doğruya veya iştirâk suretile

NAFIA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Mahrukat kanunu lâyihası

MADDE 1 — İktisad encümeninin birinci maddesi aynen.

MADDE 2 — İktisad encümeninin ikinci maddesi aynen.

MADDE 3 — İktisad encümeninin üçüncü maddesi aynen.

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Mahrukat kanunu lâyihası

MADDE 1 — Her nevi taş kömürü, linyid, türp gibi maden kömürlerle kok, yarı kok ve briket gibi işlenmiş şekillerinin ve bunları yakmağa mahsus fennî ve iktisadî vesaitin Etibankca, temin edildiği 3 ncü maddede gösterilen tarzda ilân edilecek yerlerde 2 nci maddede yazılı binalarda teshin için maden kömürü yakılması mecburidir. Bu yerlerde havagazi, petrol, petrol müştakları ve benzerleriyle elektrik dahi teshin vasıtası olarak kullanılabilir.

MADDE 2 — Birinci maddeye göre teshinleri için maden kömürü kullanılması mecburi olan binalar şunlardır:

1 - Hükmi şahsiyeti haiz şirket ve müesseselerle teşviki sanayi kanunundan istifade eden veya istifade edebilecek vasıf-daki müesseselerin faaliyetlerinde kullanılan binalar,

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1 — Nüfusu iki binden aşağı olmıyan ve belediye teşkilâtı bulunan yerlerde aşağıda isimleri yazılı binaların teshininde her nevi taş kömürü, linyit trop gibi maden kömürlerle kok, yarı kok ve briket gibi işlenmiş şekillerinin kullanılması mecburidir. Bu binalarda havağazi, petrol, petrol müştakları ve benzerleriyle elektrik dahi teshin vasıtası olarak kullanılabilir.

A) Resmî dairelerin binaları bütün binalarla Devletin, hususî idarelerin ve belediyelerin doğrudan doğruya veya iştirâk suretile işlettikleri müesseselere mahsus binalar;

B) Kışla, polis ve şehir içindeki jandarma karakolları ile resmî ve hususî mekteb, hasta-

Hü.

işlettikleri âmme hizmeti müesseselerine mahsus binalar,

3) Kışla, polis ve jandarma karakolları ile resmî ve hususî mekteb, hastane, dispanser, sanatoryom ve mabedler;

4) Sinema, tiyatro, kahve, bar, dansing, gazino, lokanta, birahane, meyhane hamam ve oteller;

5) Borsa, ticaret ve sanayi odaları, kulüb ve her türlü cemiyetlere mahsus binalar.

MADDE 4 — Zarurî görülen yerlerde ve müesseselerde maden kömürü yakmak mecburiyeti İktisad vekilliğinin teklifi ve İcra Vekilleri Heyetinin kararı ile kaldırılır.

MADDE 5 — Bu kanun mucibince teshin için maden kömürü yakılması mecburî olan mahallerde yakılacak odun veya odun kömürünün nisbeti yapılacak nizamname ile tayin edilir.

MADDE 6 — Etibanka bağlı olmak ve aşağıda yazılı vazifeleri görmek üzere bir «Mahrukut idaresi» kurulacaktır.

1) Mahrukut ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçların hangi nevi mahrukutla ve ne suretle karşılanabileceğini tedkik ve mahrukut fiatlarının nevine ve yerine göre tesbit ederek neticelerini İktisad vekâletine bildirmek;

İk. E.

işlettikleri âmme hizmeti müesseselerine mahsus binalar;

3 - Kışla, polis ve jandarma karakolları ile resmî ve hususî mekteb, hastane, sanatoryom, dispanser ve mabedler;

4 - Sinema, tiyatro, kahve, bar, dansig, gazino, lokanta, birahane, meyhane, hamam ve oteller;

5 - Borsa, ticaret ve sanayi odaları, kulüp ve her türlü cemiyetlere mahsus binalar;

MADDE 4 — Birinci maddede tarif edilen mahrukutı yakmak mecburî olan mahallerde iktisadî zaruretler dolayısıyla İktisad vekâletinin teklifi ve İcra Vekilleri Heyeti kararla bu mecburiyet kaldırılabilir.

MADDE 5 — Birinci maddede tarif edilen mahrukutın tutuşturulması için kullanılması zarurî olan odun ve odun kömürünün nisbeti bu kanunun tatbiki için yapılacak nizamnamede tasrih olunur.

MADDE 6 — Eti banka bağlı olmak ve aşağıda yazılı vazifeleri görmek üzere bir (Mahrukut idaresi) kurulur:

1 - Mahrukut ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçların hangi nevi mahrukutla ve ne suretle karşılanabileceğini tedkik ve mahrukut fiatlarının nevine ve şekline göre tesbit ederek neticelerini İktisad vekâletine bildirmek;

Na. E.

Da. E.

B. E.

2 - Resmî dairelerin buldukları bütün binalarla Devletin, hususî idarelerin ve belediyelerin doğrudan doğruya veya iştirak suretile işlettikleri müesseselere mahsus binalar,

3 - Kışla, polis ve şehir dahilindeki jandarma karakolları ile resmî ve hususî mekteb, hastane, sanatoryom, dispanser ve mabedler,

4 - Sinemalar, tiyatrolar, barlar, dansiğler, gazinolar, birahaneler meyhaneler,

5 — Borsa, ticaret ve sanayi odaları, kulüb ve her türlü cemiyetlere mahsus binalar.

MADDE 3 — Birinci maddede sözü geçen maden kömürlerle ve bunları yakmağa mahsus fennî ve iktisadî vasıtaların Etibankca ihtiyaca kâfi miktarda temin ve ihzar edileceği yerler tesbit olunur. Her sene, ikinci kânun ayı içinde bu kanun hükümlerini bir sene sonra tatbik ile mükellef olacak olan bu yerler İcra Vekilleri Heyeti kararile ilân ve bütün vekâletlere, vilâyetlere, belediyelere tamim edilir.

MADDE 4 — Birinci maddede yazılı mahrukatın tutuşturulması için kullanılması zarurî olan odun ve odun kömürünün nisbeti bu kanunun tatbiki için yapılacak nizamnamede tasrih olunur.

MADDE 5 — Etibanka bağırlı olmak ve aşağıda yazılı vazifeleri görmek üzere bir (mahrukat idaresi) kurulur :

1 - Mahrukat ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçların hangi nevi mahrukatla ve ne suretle karşılanabileceğini tedkik ve mahru-

ne, sanatoryom ve dispanserler;

C) Hükmi şahsiyeti haiz şirket ve müesseselerle Teşviki sanayi kanunundan istifade eden veya istifade edebilecek vasıftaki müesseselerin faaliyetlerinde kullanılan binalar;

D) Borsa, ticaret ve sanayi odaları, kulüb ve her türlü cemiyetlere mahsus binalar;

E) Sinemalar, tiyatrolar, barlar, dansiğler, gazinolar, birahaneler ve meyhaneler.

MADDE 2 — Etibank aşağıdaki vazifeleri yapmakla mükelleftir.

A) Mahrukat ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçların hangi nevi mahrukatla ve ne suretle karşılanabileceğini tedkik ve mahrukat fiatlarını mahrukatın ne-

MADDE 4 — İktisad encümeninin dördüncü maddesi aynen.

MADDE 5 — İktisadî encümeninin beşinci maddesi aynen.

MADDE 6 — İktisadî encümeninin altıncı maddesi aynen.

Hü.

2) Maden kömürü yakacak ucuz ve kullanışlı metal ve topraktan mamul soba vesair teshin vasıtaları ile bunların kurulma ve işletilmelerine lüzumlu malzemenin vasıf ve tiplerini tedkik ve fiyatlarını tesbit ederek İktisad vekâletine bildirmek;

3) Mahrukat ve teshin vasıtaları istihsal ve tevzi işlerini tanzim için lüzumlu görülecek tedkikleri yaparak İktisad vekâletine bildirmek;

4) Bu kanunun tatbiki için icab eden yerlerde maden kömürü soba ve teshin vasıtaları satmak veya sattırmak ve lüzumunda diğer tedbirleri almak;

Kanunun tatbik edileceği mahallerde kâfi derecede maden kömürü soba vesair teshin vasıtaları bulunmadığı takdirde Mahrukat idaresi ihtiyaca kâfi mahrukat ve teshin vasıtaları bulunduracaktır.

MADDE 7 — Maden kömürü ve teshin vasıtalarının nakil, tahmil ve tahliyeleri masraflarının ucuzlatılması için Devlet demiryolları ve limanları işletme idaresile Devlet idaresindeki limanlar ve Devlet ve idarei hususiye ve belediye elindeki iskelelerin tarifelerinde yüzde elliye kadar tenzilât yapılmak üzere Nafia ve İktisad vekillerinin müşterek teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince karar verilebilir.

İk. E.

2 - Birinci maddede tarif edilen mahrukatı yakacak ucuz ve kullanışlı metal ve topraktan mamul soba vesair teshin vasıtaları ile bunların kurulma ve işletilmelerine lüzumlu malzemenin vasıf ve tiplerini tedkik ve fiyatlarını tesbit ederek İktisad vekâletine bildirmek;

3 - Mahrukat ve teshin vasıtaları istihsal ve tevzi işlerini tanzim için lüzumlu görülecek tedkikleri yaparak İktisad vekâletine bildirmek;

4 — Bu kanunun tatbiki için icab eden yerlerde mahrukat, soba ve teshin vasıtaları satmak veya sattırmak ve lüzumunda diğer tedbirleri almak;

Kanunun tatbik edileceği mahallerde kâfi derecede mahrukat soba ve sair teshin vasıtaları bulunmadığı takdirde mahrukat idaresi ihtiyaca kâfi mahrukat ve teshin vasıtaları bulundurmağa mecburdur. İşbu idarenin teşkilâtı ve çalışma tarzı bu kanunun tatbiki için yapılacak nizamnamede tasrih olunur.

MADDE 7 — Birinci maddede tarif edilen mahrukat ile teshin vasıtalarının ve malzemesinin nakil, tahmil ve tahliyeleri masraflarının ucuzlatılması için Devlet demiryolları ve limanları işletme idaresile Devlet idaresindeki limanlar ve Devlet, hususi idare ve belediyeler elindeki iskelelerin asgarî tarifelerinde; en az yüzde elli tenzilât yapılmak üzere Nafia ve İktisad vekillerinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince karar verilir.

Na. E.

Da. E.

B. E.

kat fiatlarını mahrukatın nevine ve şekline göre tesbit ederek neticelerini İktisad vekâletine bildirmek,

2 - Birinci maddede tarif edilen mahrukatı yakacak ucuz ve kullanışlı metal ve topraktan mamul fennî ve iktisadî soba ve sair teshin vasıtaları ile bunların kurulma ve işletilmelerine lüzumlu malzemenin vasfı ve tiplerini tedkik ve fiatlarını tesbit ederek İktisad vekâletine bildirmek,

3 - Birinci maddede gösterilen mahrukat ile teshin vasıtalarının istihsal ve tevzi işlerini tanzim için lüzumlu görülecek tedkikleri yaparak ve icab eden tedbirleri alarak ihtiyaca kâfi kömürü temin ve tutuşturma vasıtaları ihzar ettirmek ve kanunun tatbik edileceği yerlerin ilân zamanından önce vekâlete bildirmek,

4 - Bu kanunun tatbik edileceği yerlerde mahrukatı soba ve teshin vasıtalarını inhisar mahiyetinde olmamak şartile satmak veya sattırmak ve lüzumunda diğer tedbirleri almak,

MADDE 6 — Kanunun tatbik edileceği mahallerde kâfi derecede mahrukat ve tutuşturma malzemesi soba ve sair teshin vasıtaları bulunmadığı takdirde Etibank ihtiyaca kâfi mahrukat ve teshin vasıtaları bulundurmağa mecburdur.

vine ve şekline göre tesbit ederek neticelerini İktisad vekâletine bildirmek,

B) Birinci madde ile yakılması mecburiyet altına konan mahrukatı yakacak ucuz ve kullanışlı metal ve topraktan mamul fennî ve iktisadî soba ve sair teshin vasıtaları ile bunların kurulma ve işletilmelerine lüzumlu malzemenin vasfı ve tiplerini tedkik ve fiatlarını tesbit ederek İktisad vekâletine bildirmek;

C) Bu mahrukat ile teshin vasıtalarının istihsal ve tevzi işlerini tanzim için lüzumlu görülecek tedkikleri yaparak bu kanunun tatbik edileceği yerlerde mahrukat, soba ve sair teshin vasıtalarını ve tutuşturucu maddeleri ihtiyaca kifâyet edecek derecede hazırlamak ve inhisar mahiyetinde olmamak şartile satmak veya sattırmak ve lüzumunda diğer tedbirleri almak,

D) Bu kanunun tatbik edilebileceği yerleri ilân zamanından önce vekâlete bildirmek,

MADDE 7 — Maden kömürü ve teshin vasıtalarının nakil tahmil ve tahliyeleri masraflarının ucuzlatılması için Devlet demiryolları ve limanları işletme idaresile Denizbank vesaiti nakliyesi ve Denizbankın yüzde elli müşterek bulunduğu müesseselerin bahri vesaiti nakliye, Devlet idaresindeki limanlar ve Devlet ve idarei hususiye ve belediye elindeki iskelelerin tarifelerinde yüzde elliye kadar tenzilât yapılmak üzere alâkadar vekâletlerin müşterek teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince karar verilebilir.

Hü.

MADDE 8 — Kanunun tatbik edildiği yerlerde ihtiyaca kâfi maden kömürü, soba ve teslin vasıtaları bulunduğu halde bu kanuna muhalif hareket edenler hakkında sulh mahkemelerince yirmi liradan aşağı olmamak üzere hafif para cezası verilir. Bu muhalefet hükmî şahsiyeti haiz müesseseler tarafından vukua getirilmiş ise ceza bu müesseselerin idaresinden mesul olan müdürüne verilir.

MADDE 9 — İktisad vekâletince tayin edilecek memurlar ile mahallin en büyük mülkiye memuru kanun hükümlerinin yerine getirilib getirilmediğini bizzat veya bilvasıta teftiş ederler. Askerî müesseselerin teftişi askerî makamlar tarafından yapılır.

MADDE 10 — Bu kanunun ne suretle tatbik edileceğini göstermek üzere neşrinden sonra üç ay içinde bir nizamname yapılacaktır. Mahrukata idaresinin teşkilâtı ve çalışma tarzı bu nizamnamede gösterilir.

İk. E.

MADDE 8 — Kanunun tatbik edildiği yerlerde ihtiyaca kâfi mahrukata, soba ve sair teslin vasıtaları bulunduğu halde bu kanuna muhalif hareket edenler hakkında sulh mahkemelerince yirmi liradan aşağı olmamak üzere hafif para cezası verilir. Bu muhalefet hükmî şahsiyeti haiz müesseseler tarafından vukua getirilmişse ceza bu müesseselerin idaresinde mesul olan müdürüne verilir.

MADDE 9 — Bu kanunun ne suretle tatbik edileceğini göstermek üzere neşrinden sonra altı ay içinde bir nizamname yapılır.

Na. E.

MADDE 8 — İktisad encümeninin 8 nci maddesi aynen.

MADDE 9 — İktisad encümeninin 9 ncu maddesi aynen.

Da. E.

MADDE 7 — Birinci maddede tarif edilen mahrukat ile teshin vasıtalarının ve malzemesinin nakil, tahmil ve tahliyeleri masraflarının ucuzlatılması için Devlet demiryolları ve limanlar işletme idaresile Devlet idaresindeki limanlar ve Devlet, hususî idare ve belediyeler elindeki iskelelerin asgarî tarifelerinde yüzde elliye kadar tenzilat yapmak üzere Nafia ve İktisad vekillerinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince karar verilir.

MADDE 8 — Kanunun tatbik edileceği ilân edilen yerlerde ihtiyaca kâfi mahrukat soba ve sair teshin vasıtaları bulunduğu halde bu kanuna muhalif hareket edenler hakkında sulh mahkemelerince 10 liradan aşağı olmamak üzere hafif para cezasile cezalandırılır. Bu muhalefet hükmî şahsiyeti haiz müesseseler tarafından vukua

B. E.

MADDE 3 — Birinci maddede ile yakılması mecburiyet altına konan mahrukat ile bunları yakmağa mahsus vasıtaların Etibankça kâfi miktarda temin ve ihzar edileceği yerler İktisad vekâletinin teklifi ve İcra Vekilleri Heyetinin kararile tesbit ve ikinci kânun ayı içinde ilân ve bütün vekâletlerle vilâyetlere ve belediyelere tamim olunur.

İlân tarihinden altı ay sonra bu yerler için kanunun tatbiki mecburiyeti başlar.

MADDE 4 — Bu kanunla tesbit olunan mahrukatın tutuşturulması için kullanılması zarurî ve birinci maddede yazılı mahrukattan gayri teshin vasıtası olabilecek her nevi mevaddının nisbeti yapılacak bir nizamnamede tasrih olunur.

MADDE 5 — Bu kanunla yakılması mecburiyet altına konan mahrukat ile teshin vasıtalarının ve malzemesinin nakil, tahmin ve tahliyesinde Devlet, hususî idare ve belediyelere aid tren, vapur, liman ve iskelelerin asgarî tarifelerinde Nafia ve İktisad vekillerinin teklifi ve İcra Vekilleri Heyeti kararile yüzde elliye kadar tenzilat yapılabilir.

MADDE 6 — Dahiliye encümeninin 8 nci maddesi aynen.

Hü.

İk. E.

MADDE 11 — Bu kanun hükümleri 1 ilk teşrin 1938 tarihinden itibaren yürümeğe başlar.

MADDE 12 — Bu kanun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

MADDE 10 — Bu kanunun hükümleri 1 ilk teşrin 1939 tarihinden itibaren yürümeğe başlar.

MADDE 11 — Bu kanunun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

5 - V - 1937

Bş. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. R. Aras</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Bayar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>M. Erkmen</i>

Na. E.

Da. E.

B. E.

getirilmişse ceza bu müesseselerin idaresinden mesul olan müdür hakkında tatbik olunur.

MADDE 9 — Bu kanunun ne suretde tatbik edileceğini göstermek üzere neşrinden sonra altı ay içinde bir nizamname yapılır.

MADDE 10 — İktisad encümeninin 10 ncu maddesi aynen.

MADDE 11 — İktisad encümeninin 11 nci maddesi aynen.

MADDE 10 — Bu kanunun hükümleri neşri tarihinden itibaren yürümeğe başlar.

MADDE 11 — Bu kanunun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

MADDE 7 — Bu kanunun neşrinden itibaren altı ay içinde kanunun tatbikına dair bir nizamname yapılır.

MADDE 8 — Dahiliye encümeninin 10 ncu maddesi aynen.

MADDE 9 — Dahiliye encümeninin 11 nci maddesi aynen.

